

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ ТИМЧАСОВОЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

21 січня 2022 р.

Київ

№ 5-р/тк

Про допустимість нової державної
допомоги для конкуренції

Тимчасова адміністративна колегія Антимонопольного комітету України, розглянувши подання Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги від 20.01.2022 № 500-01/21-п та повідомлення про нову державну допомогу Маріупольської міської ради, яке надійшло на Портал державної допомоги за реєстраційним номером у базі даних 65286 (вх. № 1628-ПДД/1 від 12.10.2021) (далі – Повідомлення), яке подано на виконання статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та за формою, що передбачена додатком 1 до Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04.03.2016 № 2-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 04.04.2016 за № 501/28631 (зі змінами),

ВСТАНОВИЛА:

1. ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДТРИМКУ

- (1) Маріупольською міською радою відповідно до статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» було подано Повідомлення.
- (2) Антимонопольним комітетом України (далі – Комітет) листом від 26.10.2021 № 500-29/08-15242 Повідомлення залишено без руху та запитано додаткову інформацію.
- (3) Маріупольською міською радою було надано запитувану інформацію (вх. № 1703-ПДД/4 від 25.11.2021).
- (4) Повідомлення вважається прийнятим до розгляду 25.11.2021.

2. ВІДОМОСТІ ТА ІНФОРМАЦІЯ ВІД НАДАВАЧА ПІДТРИМКИ

2.1. Надавач підтримки

- (5) Маріупольська міська рада (далі – Надавач, Місто) (пр. Миру, 70, м. Маріуполь, Донецька обл., ідентифікаційний код юридичної особи 33852448).

2.2. Отримувач підтримки

- (6) Комунальне підприємство «Полігон ТПВ» (далі – КП «Полігон ТПВ», Підприємство) (вул. Флотська, 167, м. Маріуполь, Донецька обл., ідентифікаційний код юридичної особи 32320725).

2.3. Мета (ціль) підтримки

- (7) Забезпечення міста Маріуполя якісною інфраструктурою перероблення та захоронення твердих побутових відходів, сприяння переходу до роздільного збирання відходів, що призведе до ефективного використання природних ресурсів, покращення екологічного стану та санітарно-епідеміологічних умов проживання міського населення.

2.4. Очікуваний результат

- (8) Розбудова виробничої спроможності КП «Полігон ТПВ» за рахунок рекультивації діючого полігону твердих побутових відходів, будівництва нового полігону та сміттесортувального комплексу.

2.5. Форма підтримки

- (9) Гарантія.

2.6. Обсяг підтримки

- (10) Сума кредиту – 14 500 000 євро.

2.7. Підстава для надання підтримки

- (11)Рішення Маріупольської міської ради від 05.09.2019 № 7/44-4250 «Про надання згоди КП «Полігон ТПВ» на участь у інвестиційному проєкті «Покращення інфраструктури поводження з ТПВ у м. Маріуполі» та затвердження Угоди про підготовку кредитного фінансування».
- (12)Проект рішення Маріупольської міської ради «Про погодження умов залучення кредиту КП «Полігон ТПВ» від Європейського банку реконструкції та розвитку».
- (13)Проект рішення виконкому Маріупольської міської ради «Про затвердження висновку щодо доцільності залучення кредиту КП «Полігон ТПВ» під гарантію Маріупольської міської ради від Європейського банку реконструкції та розвитку для реалізації інвестиційного проєкту «Проект покращення інфраструктури поводження з ТПВ у м. Маріуполь».
- (14)Проект рішення Маріупольської міської ради «Про надання місцевої гарантії».

2.8. Тривалість підтримки

- (15)З 01.11.2022 по 20.11.2034.

2.9. Умови надання підтримки

- (16)Рішення Маріупольської міської ради від 05.09.2019 № 7/44-4250 «Про надання згоди КП «Полігон ТПВ» на участь у інвестиційному проєкті «Покращення інфраструктури поводження з ТПВ у м. Маріуполі» та затвердження Угоди про підготовку кредитного

фінансування», затверджено Угоду про підготовку кредитного фінансування (далі – Угода) між Містом, КП «Полігон ТВП» та Європейським Банком Реконструкції та Розвитку (далі – ЄБРР).

(17) Відповідно до пункту А та В Угоди Місто та Підприємство розглядають можливість реалізації проекту з інвестування у покращення інфраструктури поводження з твердими побутовими відходами у Місті, який складатиметься з таких компонентів:

- реконструкції окремих існуючих полігонів ТПВ;
- будівництва нового санітарного полігону відповідно до стандартів ЄС, що застосовуються, поблизу полігону;
- будівництво нового заводу з переробки розділених відходів з метою їх подальшого вторинного використання та зменшення частки ТПВ, що потрапляють на полігон;
- вдосконалення систем збору та транспортування ТПВ, а також сприяння роздільного збору відходів, придатних для вторинної переробки для забезпечення належної імплементації довгострокової стратегії поводження з ТПВ. Цей компонент згідно з п. А (iv) преамбули пропонується фінансувати з бюджету Міста. Обсяг Проекту буде точно визначений за результатом передінвестиційної перевірки.

ЄБРР розглядає можливість участі в Проекті шляхом надання Підприємству довгострокового фінансування в сумі 14,5 мільйона євро під гарантію, що буде надана Містом відповідно до законодавства України.

(18) Підпунктом 1.3 проекту рішення Маріупольської міської ради «Про надання місцевої гарантії» передбачені такі умови залучення кредиту:

- обсяг кредиту ЄБРР – 14 500 000 євро;
- грант Інвестиційної платформи сусідства ЄС – 4 000 000 євро;
- строк кредиту – 13 років, упродовж яких кредит має бути повністю погашено двадцятьма рівними піврічними внесками, починаючи з моменту завершення пільгового періоду, що становить 36 місяців з дати підписання кредитного договору;
- процентна ставка за користування кредитними коштами: маржа до 4,5 % річних плюс ставка річних вартості фінансування ЄБРР кредиту або міжбанківської ставки, за будь-який затриманий платіж – додаткова ставка 2 % річних;
- проценти за користування кредитними коштами нараховуються на непогашену суму виплати з дати кожної вибірки кредиту та здійснюється рівними щопіврічними внесками відповідно до умов, визначених кредитним договором між позичальником та ЄБРР;
- додаткові комісії та збори: комісія за ставкою 0,5 % річних на частину кредиту, яка залишається невикраденою позичальнику та не скасована відповідно до умов кредитного договору, одноразова комісія за надання кредиту у розмірі 1,0 % від сукупної суми кредиту.

(19) Підпунктами 1.4 – 1.8 проекту рішення Маріупольської міської ради «Про надання місцевої гарантії» встановлені такі умови:

- строк надання гарантії: на період дії кредитного договору, укладеного між позичальником та ЄБРР, що становить 13 років, але в будь-якому випадку до повного виконання боргових зобов'язань позичальника;
- визначено, що відсутня необхідність надання майнового або іншого забезпечення за договором про погашення заборгованості позичальника перед територіальною громадою міста;
- встановлено позичальнику розмір плати за надання гарантії 1 (одна) гривня в місяць на весь термін дії укладеного договору гарантії, відшкодування та підтримки проекту;

- встановлено, що місцева гарантія надається в розмірі всіх зобов'язань позичальника відповідно до кредитного договору та на умовах, визначених в підпункті 1.3 цього рішення.

(20) Відповідно до наданого проєкту рішення виконкому Маріупольської міської ради «Про затвердження висновку щодо доцільності залучення кредиту КП «Полігон ТПВ» під гарантію Маріупольської міської ради від ЄБРР для реалізації інвестиційного проєкту «Проєкт покращення інфраструктури поводження з ТПВ у м. Маріуполь» щорічно більш ніж півмільйона мешканців м. Маріуполя генерують 160-180 тис. тонн змішаних твердих побутових відходів 4 класу небезпеки. До 100 % цих відходів, через відсутність у місті промислових підприємств з їх сортування та переробки, приймаються та захоронюються на єдиному діючому полігоні ТПВ, який розташований у Лівобережному районі міста. Діючий полігон введений в експлуатацію в 2012 році і його проєктний термін роботи становить 12,9 року. З огляду на те, що його наповненість становить близько 80 %, він має бути закритий в 2024 році. До цього часу має бути вирішене питання будівництва нового полігону та створення сучасної інфраструктури поводження з відходами, оскільки в протилежному випадку над містом може нависнути загроза перепоповнення сміттям та погіршення санітарно-епідеміологічних умов проживання населення.

(21) У складі змішаних ТПВ міститься до половини ресурсоцінних компонентів (вторинна сировина та сировина для виробництва альтернативного палива RDF). При захороненні змішаних відходів на діючому полігоні ТПВ ресурсоцінні компоненти втрачаються, призводячи як до нераціонального використання природних ресурсів, так і до прискореного вичерпання його проєктного об'єму та зростання шкідливого впливу на довкілля. Крім того, відповідно до Закону України «Про відходи» з 1 січня 2018 року забороняється захоронення неперероблених побутових відходів. Інвестиційний проєкт «Проєкт покращення інфраструктури поводження з ТПВ у м. Маріуполі» (далі – Проєкт) спрямований на вирішення описаних вище проблем. Його метою є забезпечення міста якісною інфраструктурою поводження з відходами, яка б відповідала найкращим європейським практикам.

(22) Змістом Проєкту є:

- рекультивація діючого полігону ТПВ у Лівобережному районі міста;
- будівництво нового смітесортувального комплексу поряд з діючим полігоном;
- будівництво нового полігону ТПВ відповідно до чинних будівельних норм та стандартів ЄС;
- покращення системи збору та транспортування ТПВ за рахунок просування роздільного збору відходів.

(23) Очікуваними результатами реалізації Проєкту є:

- сортування 100 % зібраних побутових відходів;
- відбір до 70 % вторинної сировини з потоку ресурсоцінних компонентів;
- виробництво до 30 тис. тонн на рік альтернативного палива RDF;
- скорочення до 30 % обсягів захоронення відходів;
- збільшення терміну експлуатації нового полігону з 7 до 10 років;
- скорочення викидів парникових газів до 72 тис. т CO₂/рік;
- створення 127 нових додаткових робочих місць.

(24) Строки реалізації Проєкту: 2022 – 2025 роки.

(25) Оцінка ефективності Проєкту – запровадження сортування відходів призводить до виробництва вторинної сировини й альтернативного палива RDF, які заплановані до

реалізації на відповідних ринках з отриманням прибутку. Скорочення обсягів захоронення відходів призводить до більш ефективної експлуатації полігону та ощадного використання природних ресурсів. Рекультивація полігону, яка передбачає дегазацію, дозволить отримати дешеву електричну та теплову енергії, які будуть використовуватись для власних потреб, а також призведе до скорочення викидів парникових газів. У цілому реалізація проєкту призведе до зменшення негативного впливу відходів на довкілля та до покращення екологічних умов довкола полігонів ТПВ.

- (26) Загальний обсяг робіт інвестиційного проєкту для будівництва нового полігону ТПВ, будівництва нового сміттесортувального комплексу та рекультивації діючого полігону ТПВ буде виконуватись підрядними організаціями. Підрядні організації, що залучатимуться до виконання наведених робіт, будуть обрані шляхом проведення міжнародного тендеру відповідно до Принципів і правил закупівель товарів, робіт і послуг ЄБРР.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

3.1. Ознаки державної допомоги

- (27) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

- (28) Державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:
- підтримка надається суб'єкту господарювання;
 - державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
 - підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
 - підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.

- (29) Відповідно до частини другої статті 1 Закону терміни «суб'єкт господарювання», «товар», «економічна конкуренція (конкуренція)» вживаються в Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про захист економічної конкуренції».

3.2. Послуги, що становлять загальний економічний інтерес

- (30) Згідно з пунктом 14 частини першої статті 1 Закону послуги, що становлять загальний економічний інтерес (далі – ПЗЕІ), – послуги, пов'язані із задоволенням особливо важливих загальних потреб громадян, що не можуть надаватися на комерційній основі без державної підтримки.

- (31) Відповідно до пункту 2 частини другої статті 3 Закону, дія цього Закону не поширюється на підтримку господарської діяльності, пов'язаної з наданням ПЗЕІ, в частині компенсації обґрунтованих витрат на надання таких послуг.

- (32) Відповідно до Переліку послуг, що становлять загальний економічний інтерес, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.05.2018 № 420, послуги з вивезення побутових відходів, послуги з поводження з побутовими відходами належать до послуг, що становлять загальний економічний інтерес.

- (33) Відповідно до статті 264 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, ратифікованої Законом України від 16 вересня 2014 року № 1678-VII (далі – Угода), сторони домовились, що вони застосовуватимуть статті 262, 263 (3) або 263 (4) Угоди з використанням як джерела тлумачення критеріїв, що впливають із застосування статей 106, 107 та 93 Договору про функціонування Європейського Союзу, зокрема відповідну судову практику Суду Європейського Союзу, а також відповідне вторинне законодавство, рамкові положення, керівні принципи та інші чинні адміністративні акти Європейського Союзу.
- (34) Згідно з пунктом «с» додатка XXIII до розділу 10 Угоди ПЗЕІ визначені як «економічна діяльність, яку органи влади визначають як особливо важливу для громадян і яка не може здійснюватися (або могла б здійснюватися за інших умов) без державного втручання. Така діяльність повинна мати особливий характер порівняно із загальним економічним інтересом інших видів економічної діяльності».
- (35) Згідно зі статтею 263 (4) Угоди Сторони протягом п'яти років з дати набрання чинності Угодою мають забезпечити, щоб фінансова та організаційна структура будь-якого підприємства, яке користується спеціальним чи виключним правом, наданим Україною або державою-членом Європейського Союзу, або є вповноваженим на надання ПЗЕІ, і яке отримує компенсацію за надання публічних послуг у будь-якій формі щодо такої послуги, була коректно відображена в окремих бухгалтерських рахунках таким чином, щоб чітко відстежувалось таке:
- витрати та доходи, пов'язані з усіма товарами або послугами, щодо яких підприємству надано спеціальне або виключне право, або усіма послугами, які мають загальний економічний інтерес та які підприємство вповноважене надавати, і, з іншого боку, витрати та доходи, пов'язані з кожним іншим окремим товаром або послугою, щодо яких підприємство здійснює діяльність;
 - повна інформація щодо методів, відповідно до яких витрати та доходи призначаються або розподіляються за різними видами діяльності. Ці методи мають базуватися на принципах бухгалтерського обліку - обумовленості, об'єктивності, прозорості та послідовності відповідно до міжнародно визнаних методологій бухгалтерського обліку, зокрема калькуляції витрат за видом діяльності, та мають базуватися на даних аудиту.
- (36) Відповідно до статті 262 (4) Угоди підприємства, уповноважені надавати ПЗЕІ, або такі, які мають характер прибуткової монополії, підпорядковуються правилам, що містяться в цій Частині в тій мірі, в якій застосування цих правил юридично або фактично не перешкоджає виконанню окремих завдань, визначених для них. Розвиток торгівлі не має зазнавати впливу настільки, наскільки це суперечитиме інтересам Сторін.
- (37) Статтею 14 Договору про функціонування Європейського Союзу (далі – Договір ЄС, ДФЄС) регламентовано, що Європейський Союз та держави-члени, кожен у межах своїх повноважень повинні дбати про те, щоб підприємства, які надають ПЗЕІ, функціонували на базі таких принципів і в таких умовах, зокрема економічного та фінансового характеру, які дозволять їм виконувати свої завдання.
- (38) Відповідно до статті 106 Договору ЄС підприємства, які здійснюють ПЗЕІ, підпорядковуються правилам конкуренції в таких межах, в яких застосування цих правил не перешкоджає виконанню, юридично або фактично, дорученого їм спеціального завдання.

- (39) Пунктом 46 Повідомлення Комісії щодо застосування правил державної допомоги Європейського Союзу до компенсації, що надається за надання ПЗЕІ (2012/С 8/02) (Офіційний вісник Європейського Союзу С 8/4 від 11.01.2012), передбачено, що за відсутності правил на рівні Європейського Союзу, якими б визначався обсяг ПЗЕІ, держави-члени мають широкий спектр повноважень щодо визначення ПЗЕІ та щодо надання компенсації суб'єкту господарювання, який надає такі послуги.
- (40) Зазначеним Повідомленням Комісії також закріплюються критерії, раніше викладені в Рішенні Суду ЄС у справі C-280/00 *Altmark Trans GmbH, Regierungspräsidium Magdeburg v Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH* (*Altmark case-law*), в якому визначено умови, за яких компенсація за надання ПЗЕІ не становить державної допомоги (далі – критерії *Altmark*).
- (41) Відповідно до рішення Європейського суду від 24.07.2003 № 280/00 *Altmark Trans GmbH, Regierungspräsidium Magdeburg v Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH*, Європейський суд визнав, що компенсація витрат суб'єкта господарювання, пов'язаних із наданням ПЗЕІ, не є державною допомогою у значенні статті 107 Договору ЄС, за умови, що задовольняються чотири сукупних критерії:
- суб'єкт господарювання має чітко визначені зобов'язання надавати громадські послуги (обслуговувати населення);
 - параметри, на підставі яких обчислюється компенсація, є визначеними заздалегідь об'єктивним і прозорим способом;
 - компенсація не є надмірною і не перевищує необхідної суми для покриття всіх або частини витрат, понесених суб'єктом господарювання у зв'язку з наданням послуг загального економічного інтересу. Зокрема, компенсація не може перевищувати суму, необхідну для покриття чистої фінансової різниці між понесеними витратами та отриманими доходами підприємства при виконанні зобов'язання надавати відповідні громадські послуги загального інтересу, з урахуванням доходу, який залишається у підприємства, та розумного рівня прибутку;
 - якщо суб'єкт господарювання, який виконує зобов'язання щодо надання публічної послуги, не обирається відповідно до процедури публічних закупівель, яка б дозволила відібрати учасника, здатного надавати ці послуги з найменшими витратами для громади, необхідний рівень компенсації визначається на підставі аналізу витрат, які були б понесені типовим суб'єктом господарювання, добре керованим та належним чином забезпеченим відповідними активами.

3.3. Критерії оцінки допустимості компенсації за послуги, що становлять загальний економічний інтерес

- (42) Якщо критеріїв *Altmark* не дотримано, з урахуванням положень статей 264 та 267 Угоди, для проведення відповідної оцінки застосовуються положення рішення Комісії 2012/21/EU від 20 грудня 2011 року щодо застосування статті 106 (2) Договору про функціонування Європейського Союзу до державної допомоги у формі компенсації витрат на надання державних послуг певним суб'єктам господарювання, яким доручено надання послуг загального економічного інтересу (далі – Рішення Європейської комісії від 20.12.2011), та Рамкове повідомлення Комісії ЄС щодо державної допомоги у формі компенсації за надання публічних послуг (2011) 2012/С 8/03 (далі – Рамкове повідомлення щодо ПЗЕІ).
- (43) Згідно з рішенням Європейської комісії від 20.12.2011, для того щоб забезпечити дотримання критеріїв, викладених у статті 106 (2) Договору ЄС, необхідно встановити більш точні умови, які повинні виконуватися стосовно доручення діяльності послуг

загального економічного інтересу. Сума компенсації може бути належним чином розрахована й перевірена, лише якщо зобов'язання надання публічних послуг, що покладаються на суб'єктів господарювання, чітко визначені в одному або кількох актах компетентних державних органів у відповідній державі-члені. Форма документа може змінюватися в різних державах-членах, але вона повинна вказувати принаймні відповідні підприємства, точний зміст і тривалість, а в разі потреби – територію, на якій накладені зобов'язання надання публічних послуг, надані будь-які виняткові або спеціальні права, а також опис механізму компенсації та параметрів для визначення компенсації та уникнення й відшкодування будь-якої можливої надмірної компенсації.

(44) Відповідно до Рішення Європейської комісії від 20.12.2011 та Рамкового повідомлення щодо ПЗЕІ відповідальність за надання ПЗЕІ покладається на виконавців таких послуг відповідним актом, яким встановлено, зокрема:

- зміст та тривалість зобов'язань щодо надання ПЗЕІ (тривалість визначається виходячи з об'єктивних критеріїв, зокрема періоду амортизації основних засобів, необхідних для надання ПЗЕІ);
- суб'єкт(и) господарювання та, де це можливо, відповідна територія;
- характер будь-яких спеціальних чи ексклюзивних прав, що надаються суб'єкту(ам) господарювання;
- опис механізму компенсації та параметрів для розрахунку, контролю та перегляду компенсації (сума компенсації не повинна перевищувати суму, необхідну для покриття чистих витрат (чистої фінансової різниці) між понесеними при наданні ПЗЕІ витратами та доходами суб'єкта господарювання від надання ПЗЕІ, з урахуванням розумного рівня прибутку. Чисту вартість можна розрахувати як різницю між витратами на надання ПЗЕІ та доходами від їх надання. До витрат, які необхідно враховувати, належать усі витрати, необхідні для надання ПЗЕІ; якщо діяльність суб'єкта господарювання обмежується наданням ПЗЕІ, усі його витрати можуть бути враховані; якщо суб'єкт господарювання також надає інші послуги, необхідно враховувати тільки ті витрати, які пов'язані з наданням ПЗЕІ (у такому випадку необхідне використання параметрів для розподілу витрат і доходів); витрати, пов'язані з інвестиціями, можуть бути взяті до уваги, якщо це необхідно для функціонування послуги загального економічного інтересу);
- опис заходів щодо уникнення та повернення будь-якої надмірної компенсації (відповідний орган повинен забезпечувати, щоб компенсація за надання ПЗЕІ відповідала встановленим вище умовам; у разі отримання надмірної компенсації, така компенсація повинна бути повернена, а параметри для розрахунку компенсації повинні бути оновлені на майбутнє. Для контролю за надмірною компенсацією повинні проводитись регулярні перевірки, принаймні кожні три роки протягом виконання зобов'язань).

(45) Крім того, з метою уникнення дискримінації Рамковим повідомленням щодо ПЗЕІ встановлено, що якщо орган призначає надання однієї і тієї ж ПЗЕІ для кількох суб'єктів господарювання, компенсація повинна розраховуватися на підставі одного й того ж самого методу для кожного суб'єкта господарювання.

(46) Також під час розробки методу компенсації потрібно ввести стимули для ефективного забезпечення ПЗЕІ високого стандарту. Стимули ефективності можуть бути розроблені різними способами, щоб найкращим чином відповідати специфіці кожного конкретного випадку або сектору.

3.4. Поводження з побутовими відходами

- (47) Відповідно до статті 1 Закону України «Про відходи» поводження з відходами – дії, спрямовані на запобігання утворенню відходів, їх збирання, перевезення, сортування, зберігання, оброблення, перероблення, утилізацію, видалення, знешкодження і захоронення, включаючи контроль за цими операціями та нагляд за місцями видалення; перевезення відходів – транспортування відходів від місць їх утворення або зберігання до місць чи об'єктів оброблення, утилізації чи видалення; захоронення відходів – остаточне розміщення відходів при їх видаленні у спеціально відведених місцях чи на об'єктах таким чином, щоб довгостроковий шкідливий вплив відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я людини не перевищував установлених нормативів.
- (48) Статтею 1 Закону України «Про відходи» передбачено, що послуги з поводження з побутовими відходами - послуги з вивезення, перероблення та захоронення побутових відходів, що надаються в населеному пункті згідно з правилами благоустрою території населеного пункту, розробленими з урахуванням схеми санітарного очищення населеного пункту та затвердженими органом місцевого самоврядування.
- (49) Згідно з пунктом «е» частини першої статті 16 Закону України «Про відходи» підприємства, установи та організації усіх форм власності у сфері поводження з відходами мають право на участь у конкурсах на набуття права виконання послуг у сфері поводження з побутовими відходами на певній території.
- (50) Відповідно до пункту «д» статті 17 Закону України «Про відходи» суб'єкти господарської діяльності у сфері поводження з відходами зобов'язані забезпечувати повне збирання, належне зберігання та недопущення знищення і псування відходів, для утилізації яких в Україні існує відповідна технологія, що відповідає вимогам екологічної безпеки.
- (51) Згідно зі статтею 21 Закону України «Про відходи» органи місцевого самоврядування у сфері поводження з відходами забезпечують, зокрема, організацію збирання і видалення побутових відходів, у тому числі відходів дрібних виробників, створення полігонів для їх захоронення, а також організацію роздільного збирання корисних компонентів цих відходів.
- (52) Відповідно до пункту «і» статті 32 Закону України «Про відходи» з метою обмеження та запобігання негативному впливу відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я людини забороняється з 1 січня 2018 року захоронення неперероблених (необроблених) побутових відходів.

3.5. Законодавство у сфері надання місцевих гарантій та умови надання місцевих гарантій

- (53) Згідно із частиною другою статті 17 Бюджетного кодексу України місцеві гарантії можуть надаватися, зокрема, за рішенням міської ради для забезпечення повного або часткового виконання боргових зобов'язань суб'єктів господарювання - резидентів України, що належать до комунального сектору економіки міста, розташовані на відповідній території та здійснюють на цій території реалізацію інвестиційних проектів, метою яких є розвиток комунальної інфраструктури або впровадження ресурсозберігаючих технологій.
- (54) Відповідно до частини третьої статті 17 Бюджетного кодексу України державні/місцеві гарантії надаються на умовах платності, строковості, а також забезпечення виконання зобов'язань у спосіб, передбачений законом.

- (55) Механізм надання місцевих гарантій затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 14.05.2012 № 541 «Про затвердження Порядку надання місцевих гарантій» (зі змінами).
- (56) Повідомленням Комісії 2008/С 155/02 ЄС про застосування статей 87 та 88 ДФЄС до державної допомоги у вигляді гарантій (далі – Повідомлення ЄК щодо гарантій) встановлені основні принципи та підходи щодо оцінки державної допомоги у формі гарантій.
- (57) Відповідно до пункту 2.1 Повідомлення ЄК щодо гарантій передбачено, що у статті 87 (1) ДФЄС зазначено, що будь-яка допомога, надана державою-членом або за рахунок державних ресурсів у будь-якій формі, яка спотворює або загрожує спотворенням конкуренції, надаючи перевагу певним підприємствам або виробництву певних товарів, що впливає на торгівлю між державами-членами, несумісна із загальним ринком.
- Гарантії, що надаються безпосередньо державою, а саме: центральними, регіональними чи місцевими органами влади, а також гарантії, надані за рахунок державних ресурсів іншими органами, що контролюються державою, такими як підприємства, та підлягають належності державним органам, можуть становити державну допомогу.
- Перевага державної гарантії для суб'єкта господарювання полягає в тому, що ризик, пов'язаний із гарантією, несе держава. Такий ризик із боку держави, як правило, повинен бути відшкодований відповідною премією. Якщо держава відмовилася від всієї або часткової такої премії, це може бути вигодою для підприємства, а також витратою ресурсів держави. Отже, навіть якщо виявиться, що держава ніколи не здійснює жодних платежів під гарантію, все ж може бути державна допомога відповідно до статті 87 (1) ДФЄС. Допомога надається в момент надання гарантії, а не тоді, коли гарантія використовується, а також коли виплати здійснюються на умовах гарантії.
- (58) Відповідно до пункту 2.2 Повідомлення ЄК щодо гарантій зазвичай бенефіціар допомоги є позичальником. Як зазначено в пункті 2.1 Повідомлення ЄК щодо гарантій ризикованість зазвичай повинна бути відшкодована відповідною премією. Коли позичальнику не потрібно платити премію або сплачує низьку премію, він отримує перевагу. Порівняно із ситуацією без гарантій, державна гарантія дає змогу позичальнику отримати кращі фінансові умови позики, ніж ті, які зазвичай є на фінансових ринках. Як правило, за умови надання державної гарантії позичальник може отримати менші ставки та/або запропонувати меншу безпеку. У деяких випадках позичальник без державної гарантії не знайде фінансову установу, готову позичати на будь-яких умовах. Отже, державні гарантії можуть сприяти створенню нового бізнесу та дозволяти певним підприємствам збирати гроші для здійснення нової діяльності.
- (59) Повідомленням ЄК щодо гарантій встановлені певні критерії, що дозволяють визначати відсутність державної допомоги у випадках надання державних гарантій. Зокрема, вважається, що програми державної допомоги з надання гарантій не містять державної допомоги, якщо дотримуються такі «ринкові» умови:
- позичальник не перебуває у скрутному фінансовому становищі;
 - обсяг гарантії можна визначити належним чином при її наданні. Це означає, що гарантія повинна прив'язуватись до конкретної фінансової операції з фіксованою максимальною сумою та бути обмеженою в часі. Оскільки така операція та її сума зазначаються в угоді, для гарантії не передбачено часових обмежень;

- сума гарантії покриває не більше 80 % непогашеної суми кредиту чи іншого фінансового зобов'язання;
- сплата ринкової ціни за надану гарантію.

Обмеження щодо покриття гарантією не більше 80 % суми позики не застосовується до державної гарантії, якщо гарантія забезпечує фінансування компанії, діяльність якої спрямована виключно на здійснення ПЗЕІ, і коли ця гарантія була надана органом державної влади, який доручив компанії здійснення ПЗЕІ. Обмеження в частині покриття не більше 80 % суми позики застосовується, якщо відповідна компанія надає інші ПЗЕІ або іншу господарську діяльність.

4. ВИЗНАЧЕННЯ НАЛЕЖНОСТІ ЗАХОДУ ПІДТРИМКИ ДО ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ

4.1. Надання послуг, що становлять загальний економічний інтерес

- (60) Відповідно до пункту 2 частини другої статті 3 Закону дія цього Закону не поширюється на підтримку господарської діяльності, пов'язаної з наданням ПЗЕІ, у частині компенсації обґрунтованих витрат на надання таких послуг.
- (61) Відповідно до Переліку послуг, що становлять загальний економічний інтерес, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.05.2018 № 420, послуги з поводження з побутовими відходами належать до ПЗЕІ.
- (62) Надавачем у Повідомленні зазначено, що КП «Полігон ТПВ» фактично надає ПЗЕІ – послуги з поводження з побутовими відходами.
- (63) Отже, з урахуванням визначення в пункті 14 частини першої статті 1 Закону, постанови Кабінету Міністрів України від 23.05.2018 № 420 «Про затвердження переліку послуг, що становлять загальний економічний інтерес» (із змінами) та відповідного тлумачення в актах законодавства ЄС, здійсненого відповідно до статті 264 Угоди, послуги у сфері поводження з побутовими відходами, які надає КП «Полігон ТПВ», належать до ПЗЕІ.
- (64) Компенсація суб'єкту господарювання витрат, пов'язаних із наданням ПЗЕІ, не є державною допомогою, у значенні статті 107 Договору ЄС, за умови, якщо задовольняються чотири сукупних критерії Altmark:
- *суб'єкт господарювання, що отримує компенсацію, повинен фактично виконувати зобов'язання щодо надання таких послуг, а послуги повинні бути чітко визначені; покладення зобов'язання з надання ПЗЕІ повинно бути виражене актом, який залежно від особливостей законодавства, може мати законодавчий або регуляторний характер, або виражатись у формі договору. У такому акті повинно, як мінімум, бути визначено: зміст і тривалість зобов'язань з надання ПЗЕІ, назва суб'єкта господарювання і, де це необхідно, територія, на яку поширюються його послуги, характер будь-яких виключних або спеціальних прав, які було надано державним органом влади суб'єкту господарювання щодо ПЗЕІ, методика розрахунку компенсації, контролю та перегляду компенсації, механізм для уникнення і повернення надмірної компенсації.*
- Надавачем був наданий наказ Департаменту з питань управління підприємствами з благоустрою Маріупольської міської ради від 10.01.2022 № 43 «Про затвердження Методики розрахунку компенсації за надання послуг, що становлять загальний економічний інтерес, які надаються КП «Полігон ТПВ» (далі – Методика). Пунктом 1.2 Методики визначено, що Методика визначає механізм обчислення компенсації обґрунтованих витрат за надання послуг, що становлять загальний економічний

інтерес, а саме: за надання послуг з поводження з побутовими відходами (оброблення (перероблення), сортування, захоронення), які надаються КП «Полігон ТПВ». За інформацією Надавача зобов'язання з надання послуг з поводження з побутовими відходами покладені на КП «Полігон ТПВ» рішенням Маріупольської міської ради від 20.09.2002 № 154 «Про створення КП «Полігон ТПВ». Діяльність з надання ПЗЕІ Підприємство здійснює на підставі договорів з компаніями-перевізниками побутових відходів.

Отже, вимоги цього критерію дотримано;

- *параметри, на підставі яких обчислюється компенсація, є визначеними заздалегідь об'єктивним і прозорим способом.*

Розділом 3 та 4 Методики передбачено, що при розрахунку суми компенсації враховуються всі форми державної допомоги, зокрема, місцева гарантія, внески до статутного капіталу тощо. Розрахунок компенсації за надання ПЗЕІ – послуг з поводження з побутовими відходами (оброблення (перероблення), сортування, захоронення), що надаються КП «Полігон ТПВ», здійснюється шляхом обчислення чистої фінансової різниці за формулою:

$$Р_{чПЗЕІ} = В_{ПЗЕІ} + В_{інші} + В_{кред} - Д_{ПЗЕІ} - Д_{інші}$$

де,

Р_{чПЗЕІ} – чиста фінансова різниця від надання ПЗЕІ;

В_{ПЗЕІ} – всі прямі витрати понесені виключно у зв'язку з виконанням зобов'язання з надання ПЗЕІ;

В_{інші} – всі інші непрямі витрати, що є спільними для послуги з надання ПЗЕІ та іншої діяльності, у тому числі витрати пов'язані зі сплатою податків;

В_{кред} – витрати, пов'язані з обслуговуванням кредиту для реалізації інвестиційного проекту «Проект покращення інфраструктури поводження з ТПВ у м. Маріуполі»;

Д_{ПЗЕІ} – сума чистого нарахованого доходу, що виникає під час виконання зобов'язань з надання ПЗЕІ;

Д_{інші} – сума чистого нарахованого доходу від будь-якої іншої операційної діяльності, яка не пов'язана з наданням ПЗЕІ.

До витрат понесених при наданні послуг поводження з побутовими відходами (оброблення (перероблення), сортування, захоронення), що надаються КП «Полігон ТПВ», та які використовуються при розрахунку компенсації, включаються:

- прямі матеріальні витрати (електроенергія, паливно-мастильні та інші експлуатаційні матеріали);
- прямі витрати з оплати праці;
- інші прямі витрати (відрахування на соціальні заходи, технічне обслуговування, страхування транспортних засобів, ремонт обладнання та устаткування, необхідного для надання послуг);
- змінні та постійні загальновиробничі витрати згідно із чинним тарифом та ті, які розподіляються відповідно до чинних положень бухгалтерського обліку, облікової політики підприємства та податкового законодавства між послугами у розрізі операцій пропорційно сумі прямих витрат;
- адміністративні витрати згідно із чинним тарифом та ті, які розподіляються відповідно до чинних положень бухгалтерського обліку, облікової політики підприємства та податкового законодавства між послугами у розрізі операцій пропорційно сумі виробничої собівартості;
- витрати пов'язані зі сплатою податків (екологічний податок, податок на додану вартість, податок на прибуток та інші);
- витрати пов'язані з обслуговуванням кредиту, % за кредитом, тощо.

Враховуючи наведене, вимог цього критерію дотримано;

- *компенсація не є надмірною і не перевищує необхідної суми для покриття всіх або частини витрат, яких зазнає суб'єкт господарювання у зв'язку з наданням послуг загального економічного інтересу. Зокрема, компенсація не може перевищувати суму, необхідну для покриття чистої фінансової різниці між понесеними витратами та отриманими доходами підприємства при виконанні зобов'язання надавати відповідні громадські послуги загального інтересу, з урахуванням доходу, який залишається в підприємства, та розумного рівня прибутку.*

Розділом 6 Методики визначений механізм повернення надмірної компенсації у випадку надання у завищеному розмірі та заходи щодо її уникнення. Цим розділом передбачено, що компенсація за надання ПЗЕІ – послуг з поводження з побутовими відходами (оброблення (перероблення), сортування, захоронення), що надаються КП «Полігон ТПВ» не може перевищувати суму, необхідну для покриття чистої фінансової різниці між понесеними витратами та нарахованими доходами з урахуванням прибутку, який залишається у підприємства, що визначена відповідно до розділу 3 Методики. З метою уникнення надмірної компенсації чи недостатньої компенсації, під час обчислення фінансового результату від надання ПЗЕІ враховується планова прибутковість, визначена у встановлених тарифах або вартості на послуги з поводження з побутовими відходами (оброблення (перероблення), сортування, захоронення). При здійсненні відшкодування компенсації за надання ПЗЕІ – послуг з поводження з побутовими відходами (оброблення (перероблення), сортування, захоронення), що надаються КП «Полігон ТПВ» застосовуються заходи контролю відповідно до чинного законодавства. Перевірка діяльності КП «Полігон ТПВ» з питань недопущення надання компенсації в надмірному розмірі проводиться Департаментом з питань економіки міської ради не менше ніж один раз на два роки. У разі виявлення випадку надання надмірної компенсації її повернення здійснюється в першому кварталі, наступному за звітним роком, за рахунок коштів КП «Полігон ТПВ». Також, пунктом 4.5 Методики передбачено, що під час розрахунку тарифу або вартості послуги з поводження побутовими відходами (оброблення (перероблення), сортування, захоронення), КП «Полігон ТПВ» зобов'язується не включати амортизаційні відрахування на оновлення основних засобів, придбаних за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів.

Отже, вимоги цього критерію дотримано;

- *якщо суб'єкт господарювання, який надає послуги, обирається не шляхом проведення конкурентної процедури публічних закупівель, яка б дозволила обрати пропозицію з найнижчою ціною за надання таких послуг, тоді рівень компенсації визначається, ґрунтуючись на аналізі витрат, які є типовими для суб'єкта господарювання, який зміг би надавати такі послуги, з урахуванням відповідного доходу та обґрунтованого прибутку.*

За інформацією Надавача, КП «Полігон ТПВ» не було визначено виконавцем послуг із захоронення побутових відходів за результатами конкурсу. Надавачем не був наданий порівняльний розрахунок витрат, які є типовими для суб'єкта господарювання, який зміг би надавати такі послуги, з урахуванням відповідного доходу та обґрунтованого прибутку.

Отже, вимог цього критерію не дотримано.

(65) Враховуючи викладене, чотирьох сукупних критеріїв Altmark кумулятивно не дотримано.

(66) Отже, державна підтримка для надання послуг поводження з побутовими відходами не може вважатися компенсацією обґрунтованих витрат на надання послуг, що становлять загальний економічний інтерес, відповідно до частини другої статті 3 Закону.

4.2. Визначення належності заходу підтримки до державної допомоги

4.2.1. Надання підтримки суб'єкту господарювання

- (67) Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання - юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності чи фізична особа, що здійснює діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів, іншу господарську діяльність, у тому числі яка здійснює контроль над іншою юридичною чи фізичною особою; група суб'єктів господарювання, якщо один або декілька з них здійснюють контроль над іншими.
- (68) Частиною першою статті 3 Господарського кодексу України визначено, що під господарською діяльністю у цьому Кодексі розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.
- (69) Відповідно до пункту 1.2 Статуту КП «Полігон ТПВ», затвердженого рішенням Маріупольської міської ради від 31.03.2021 № 8/5-379 (далі – Статут), Підприємство засноване на комунальній власності територіальної громади м. Маріуполь, від імені і в інтересах якої права суб'єкта комунальної власності здійснює Маріупольська міська рада.
- (70) Згідно з пунктом 2.1 Статуту метою створення і діяльності Підприємства є: експлуатація та утримання полігонів побутових відходів як повний комплекс планувальних, організаційних, санітарно-технічних, технологічних, екологічних та господарських заходів щодо прийому, розміщення, зберігання, сортування, оброблення (перероблення), утилізації, видалення, знешкодження та захоронення усіх видів відходів, дозволених до прийому на полігони, надання платних послуг юридичним і фізичним особам, які відносяться до територіальної громади міста Маріуполя і отримання прибутку від господарської діяльності Підприємства.
- (71) За інформацією Надавача КП «Полігон ТВП» здійснює експлуатацію та утримання полігонів побутових відходів і фактично надає послуги з приймання, розміщення та захоронення відходів, послуги спеціалізованої техніки, технологічного транспорту.
- (72) Отже, КП «Полігон ТПВ» є суб'єктом господарювання в розумінні Закону.

4.2.2. Надання підтримки за рахунок місцевих ресурсів

- (73) Пунктом 4 частини першої статті 1 Закону встановлено, що місцеві ресурси – рухоме і нерухоме майно, кошти місцевих бюджетів, інші кошти, земля, природні ресурси, що є у власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, об'єкти їх спільної власності, що перебувають в управлінні районних і обласних рад, майно, що належить Автономній Республіці Крим, управління яким здійснює Рада міністрів Автономної Республіки Крим.
- (74) Відповідно до статті 4 Закону державна допомога полягає у передачі ресурсів держави чи місцевих ресурсів окремим суб'єктам господарювання, а також у втратах доходів відповідних бюджетів та може реалізовуватися, зокрема, у формі надання гарантій.

- (75) Отже, державна підтримка КП «Полігон ТПВ» у формі місцевої гарантії надається за рахунок місцевих ресурсів у розумінні Закону.

4.2.3. Створення переваг для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності

- (76) Згідно з пунктом 66 Повідомлення Європейської комісії щодо поняття державної допомоги згідно зі статтею 107 (1) ДФЕС перевагою вважається будь-яка економічна вигода, яка була б недоступною для суб'єкта господарювання за звичайних ринкових умов, тобто за відсутності втручання держави. Разом із цим будь-яка компенсація витрат, пов'язаних із виконанням нормативних обов'язків, передбачає надання переваги відповідному суб'єкту господарювання (пункт 69 зазначеного Повідомлення).
- (77) Надавачем не доведено, що гарантія буде надана на ринкових умовах. Так, відповідно до Повідомлення ЄК щодо гарантій, коли позичальнику не потрібно платити премію або сплачує низьку премію, він отримує перевагу. Також без державної гарантії отримувач не знайде фінансової установи, готової позичати на аналогічних умовах. Отже, державні гарантії можуть сприяти створенню нового бізнесу та дозволяти певним підприємствам збирати гроші для здійснення нової діяльності.
- (78) Відповідно до проєкту рішення Маріупольської міської ради «Про надання місцевої гарантії» встановлено позичальнику розмір плати за надання гарантії 1 (одна) гривня в місяць на весь термін дії укладеного договору гарантії, відшкодування та підтримки проєкту. Умови надання довгострокового фінансування є найбільш економічно вигідними для КП «Полігон ТПВ». Надання кредиту на аналогічних та/або більш економічно вигідних умовах на внутрішньому ринку фінансових послуг не здійснюється.
- (79) Отже, надання Маріупольською міською радою місцевої гарантії за кредитними зобов'язаннями для КП «Полігон ТПВ» **створює переваги** Підприємству, оскільки умови її надання не є ринковими.

4.2.4. Спотворення або загроза спотворення економічної конкуренції

- (80) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція (конкуренція) – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку. Ринок, у свою чергу, є сферою обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.
- (81) Отже, для того щоб мати вплив на економічну конкуренцію (спотворювати або загрожувати спотворенням конкуренції), державна підтримка суб'єкту господарювання повинна стосуватися діяльності такого суб'єкта щодо виробництва товару (виконання робіт, надання послуг), який має вартісний характер і цінову визначеність та бере участь у господарському обороті на ринку.
- (82) З 01.05.2019 господарська діяльність із захоронення побутових відходів не належить до природної монополії, тобто на ринку захоронення побутових відходів можливе існування конкуренції.

- (83) Повідомлена державна підтримка створює переваги для КП «Полігон ТПВ», які недоступні іншим суб'єктам господарювання за звичайних ринкових умов, а отже така підтримка може спотворювати економічну конкуренцію.

4.2.5. Віднесення повідомленої державної підтримки до державної допомоги

- (84) Враховуючи наведене, підтримка, яку надає Маріупольська міська рада КП «Полігон ТПВ» у формі місцевої гарантії є державною допомогою відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

4.3. Оцінка допустимості державної допомоги

- (85) Відповідно до пункту 3 частини першої статті 6 Закону державна допомога може бути визнана допустимою, якщо вона надається для сприяння окремим видам господарської діяльності або окремих економічних сфер, або суб'єктам господарювання в окремих економічних зонах, за умови, що це не суперечить міжнародним договорам України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

- (86) Якщо критеріїв Altmark не дотримано, для проведення відповідної оцінки застосовуються положення Рішення Європейської комісії від 20.12.2011 та Рамкове повідомлення щодо ПЗЕІ.

- (87) Відповідно до Рішення Європейської комісії від 20.12.2011 та Рамкового повідомлення щодо ПЗЕІ відповідальність за надання ПЗЕІ покладається на виконавців таких послуг відповідним актом, яким встановлено, зокрема:

- зміст та тривалість зобов'язань щодо надання ПЗЕІ (тривалість визначається виходячи з об'єктивних критеріїв, зокрема періоду амортизації основних засобів, необхідних для надання ПЗЕІ);

- суб'єкт(и) господарювання та, де це можливо, відповідна територія.

Пунктом 1.2 Методики визначено, що Методика визначає механізм обчислення компенсації обґрунтованих витрат за надання послуг, що становлять загальний економічний інтерес, а саме: за надання послуг з поводження з побутовими відходами (оброблення (перероблення), сортування, захоронення), які надаються КП «Полігон ТПВ». За інформацією Надавача зобов'язання з надання послуг з поводження з побутовими відходами покладені на КП «Полігон ТПВ» рішенням Маріупольської міської ради від 20.09.2002 № 154 «Про створення КП «Полігон ТПВ». Діяльність із надання ПЗЕІ Підприємство здійснює на підставі договорів з компаніями-перевізниками побутових відходів.

Враховуючи наведене, вимог критерію дотримано;

- характер будь-яких спеціальних чи ексклюзивних прав, що надаються суб'єкту(ам) господарювання.

За наданою Надавачем інформацією характер спеціальних чи ексклюзивних прав щодо надання ПЗЕІ – захоронення побутових відходів для КП «Полігон ТПВ» визначений рішенням Маріупольської міської ради від 20.09.2002 № 154 «Про створення КП «Полігон ТПВ», Статутом Підприємства, а також Методикою.

Отже, вимог критерію дотримано;

- опис механізму компенсації та параметрів для розрахунку, контролю та перегляду компенсації (сума компенсації не повинна перевищувати суму, необхідну для покриття чистих витрат (чистої фінансової різниці) між понесеними при наданні ПЗЕІ витратами та доходами суб'єкта господарювання від надання ПЗЕІ, з урахуванням

розумного рівня прибутку. Чисту вартість можна розрахувати як різницю між витратами на надання ПЗЕІ та доходами від їх надання. До витрат, які необхідно враховувати, належать усі витрати, необхідні для надання ПЗЕІ; якщо діяльність суб'єкта господарювання обмежується наданням ПЗЕІ, усі його витрати можуть бути враховані; якщо суб'єкт господарювання також надає інші послуги, необхідно враховувати тільки ті витрати, які пов'язані з наданням ПЗЕІ (у такому випадку необхідне використання параметрів для розподілу витрат і доходів); витрати, пов'язані з інвестиціями, можуть бути взяті до уваги, якщо це необхідно для функціонування послуги загального економічного інтересу).

Розділом 3 та 4 Методики передбачено, що при розрахунку суми компенсації враховуються всі форми державної допомоги, зокрема, місцева гарантія, внески до статутного капіталу тощо. Розрахунок компенсації за надання ПЗЕІ – послуг з поводження з побутовими відходами (оброблення (перероблення), сортування, захоронення), що надаються КП «Полігон ТПВ», здійснюється шляхом обчислення чистої фінансової різниці за формулою:

$$Р_{\text{чПЗЕІ}} = В_{\text{ПЗЕІ}} + В_{\text{інші}} + В_{\text{кред}} - Д_{\text{ПЗЕІ}} - Д_{\text{інші}}$$

де,

Р_{чПЗЕІ} – чиста фінансова різниця від надання ПЗЕІ;

В_{ПЗЕІ} – всі прямі витрати понесені виключно у зв'язку з виконанням зобов'язання з надання ПЗЕІ;

В_{інші} – всі інші непрямі витрати, що є спільними для послуги з надання ПЗЕІ та іншої діяльності, у тому числі витрати пов'язані зі сплатою податків;

В_{кред} – витрати, пов'язані з обслуговуванням кредиту для реалізації інвестиційного проєкту «Проєкт покращення інфраструктури поводження з ТПВ у м. Маріуполі»;

Д_{ПЗЕІ} – сума чистого нарахованого доходу, що виникає під час виконання зобов'язань з надання ПЗЕІ;

Д_{інші} – сума чистого нарахованого доходу від будь-якої іншої операційної діяльності, яка не пов'язана з наданням ПЗЕІ.

До витрат понесених при наданні послуг поводження з побутовими відходами (оброблення (перероблення), сортування, захоронення), що надаються КП «Полігон ТПВ», та які використовуються при розрахунку компенсації, включаються:

- прямі матеріальні витрати (електроенергія, паливно-мастильні та інші експлуатаційні матеріали);
- прямі витрати з оплати праці;
- інші прямі витрати (відрахування на соціальні заходи, технічне обслуговування, страхування транспортних засобів, ремонт обладнання та устаткування, необхідного для надання послуг);
- змінні та постійні загальновиробничі витрати згідно із- чинним тарифом та ті, які розподіляються відповідно до чинних положень бухгалтерського обліку, облікової політики підприємства та податкового законодавства між послугами в розрізі операцій пропорційно сумі прямих витрат;
- адміністративні витрати згідно з чинним тарифом та ті, які розподіляються відповідно до чинних положень бухгалтерського обліку, облікової політики підприємства та податкового законодавства між послугами в розрізі операцій пропорційно сумі виробничої собівартості;
- витрати пов'язані зі сплатою податків (екологічний податок, податок на додану вартість, податок на прибуток та інші);
- витрати пов'язані з обслуговуванням кредиту, % за кредитом, тощо.

Отже, вимог критерію дотримано:

- опис заходів щодо уникнення та повернення будь-якої надмірної компенсації (відповідний орган повинен забезпечувати, щоб компенсація за надання ПЗЕІ

відповідала встановленим вище умовам; у разі отримання надмірної компенсації, така компенсація повинна бути повернена, а параметри для розрахунку компенсації повинні бути оновлені на майбутнє. Для контролю за надмірною компенсацією повинні проводитись регулярні перевірки, принаймні кожні три роки протягом виконання зобов'язань).

Розділом 6 Методики визначений механізм повернення надмірної компенсації у випадку надання у завищеному розмірі та заходи щодо її уникнення. Цим розділом передбачено, що компенсація за надання ПЗЕІ – послуг з поводження з побутовими відходами (оброблення (перероблення), сортування, захоронення), що надаються КП «Полігон ТПВ» не може перевищувати суму, необхідну для покриття чистої фінансової різниці між понесеними витратами та нарахованими доходами з урахуванням прибутку, який залишається у підприємства, що визначена відповідно до розділу 3 Методики. З метою уникнення надмірної компенсації чи недостатньої компенсації, під час обчислення фінансового результату від надання ПЗЕІ враховується планова прибутковість, визначена у встановлених тарифах або вартості на послуги з поводження з побутовими відходами (оброблення (перероблення), сортування, захоронення). При здійсненні відшкодування компенсації за надання ПЗЕІ – послуг з поводження з побутовими відходами (оброблення (перероблення), сортування, захоронення), що надаються КП «Полігон ТПВ» застосовуються заходи контролю відповідно до чинного законодавства. Перевірка діяльності КП «Полігон ТПВ» з питань недопущення надання компенсації в надмірному розмірі проводиться Департаментом з питань економіки міської ради не менше ніж один раз на два роки. У разі виявлення випадку надання надмірної компенсації її повернення здійснюється в першому кварталі, наступному за звітним роком, за рахунок коштів КП «Полігон ТПВ».

Отже, вимог критерію дотримано.

- (88) Враховуючи викладене, державна допомога, яка буде надаватися Маріупольською міською радою КП «Полігон ТПВ» у формі місцевої гарантії для забезпечення боргових зобов'язань за запозиченням, що буде залучене КП «Полігон ТПВ» за кредитом ЄБРР для реалізації інвестиційного проєкту «Покращення інфраструктури поводження з ТПВ у м. Маріуполі» на період з 01.11.2022 по 20.11.2034, є **допустимою державною допомогою** для конкуренції відповідно до Закону.
- (89) Наведені в цьому рішенні обґрунтування та висновки застосовуються виключно для цілей застосування положень Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та не охоплюють правовідносин, що регулюються Законом України «Про захист економічної конкуренції».

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 12¹ Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8 і 10 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», пунктами 2, 4 розділу II та пунктом 14 розділу IV Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04 березня 2016 року № 2-рп, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04 квітня 2016 року за № 501/28631 (зі змінами), за інформацією, наданою Маріупольською міською радою, Тимчасова адміністративна колегія Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що підтримка, яка буде надаватися Маріупольською міською радою комунальному підприємству «Полігон ТПВ» (вул. Флотська 167, м. Маріуполь, Донецька

область, ідентифікаційний код юридичної особи 32320725) у формі місцевої гарантії для забезпечення боргових зобов'язань за запозиченням, що буде залучене комунальним підприємством «Полігон ТПВ» за кредитом Європейського Банку Реконструкції та Розвитку для реалізації інвестиційного проєкту «Покращення інфраструктури поводження з ТПВ у м. Маріуполі», на період з 01.11.2022 по 20.11.2034, є **державною допомогою відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».**

2. Визнати, що державна допомога, яка буде надаватися Маріупольською міською радою комунальному підприємству «Полігон ТПВ» (вул. Флотська 167, м. Маріуполь, Донецька обл., ідентифікаційний код юридичної особи 32320725) у формі місцевої гарантії для забезпечення боргових зобов'язань за запозиченням, що буде залучене комунальним підприємством «Полігон ТПВ» за кредитом Європейського Банку Реконструкції та Розвитку для реалізації інвестиційного проєкту «Покращення інфраструктури поводження з ТПВ у м. Маріуполі», на період з 01.11.2022 по 20.11.2034, є **допустимою для конкуренції відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».**

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

Голова Колегії

Ірина КОПАЙГОРА